

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТИНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

4.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна: ВТОРНИКЪ, 15-го Января - 1840 - Wilno: ВТОРЕКъ, 15-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ:

Санкт-Петербургъ, 9 Января.

Высочайшими Грамотами, 8-го и 24-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами, ордена Бѣлого Орла, Начальникъ 3-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ Баронъ Оффенбергъ 2-й, и ордена Св. Анны 1-й степени Генералъ-Лейтенанты: Начальникъ 1-й Легкой Кавалерійской Дивизіи Гревсъ, и Начальникъ 1-го, 2-го, 3-го и 4-го Кавалерійскихъ Округовъ Новороссийского Военнаго Поселенія, Варнаевскій.

Высочайшими Грамотами отъ 24 Октября, Генералъ Лейтенанты: Начальникъ 2-й Кирасирской Дивизіи, Эссенъ, Начальникъ 4-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Зассъ, и Начальникъ 5-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Князь Багратіон-Имеретинскій, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владимира второй степени.

Министерство Государственныхъ Имуществъ, нуждаясь въ людяхъ, знакомыхъ съ сельско-хозяйственными науками, положило: определить въ службу, по своему вѣдомству, преимущественно тѣхъ молодыхъ людей, окончившихъ въ Университетахъ курсы учений, которые, сверхъ предметовъ своего Факультета, слушали съ успѣхомъ и курсы агрономическихъ наукъ. Для удостовѣривъ въ этомъ, Университетскія начальства, по сдѣланному Министерствомъ Народного Просвещенія распоряженію, будутъ снабжать слушавшихъ агрономической лекціи особыми свидѣтельствами, независимо отъ общихъ аттестатовъ, закономъ установленныхъ.

О семъ, министерство Государственныхъ Имуществъ, считаетъ обягтить во всеобщее сведеніе, присовокупляя, что окончившіе, на изъясненіи оснований, Университетскіе курсы, и желающіе служить по вѣдомству сего Министерства, должны, при просяхъ объ определеніи, представлять свидѣтельства, независимо отъ другихъ документовъ.

Съ душевныемъ соболѣзваніемъ узнали мы, что 5-го Декабря скончался, въ Москвѣ, Тайный Советникъ Александръ Ивановичъ Тургеневъ, человѣкъ извѣстный своимъ добротушемъ, пламеннаго любовью къ просвѣщенію, действовавшій самъ съ успѣхомъ на поприщѣ Русской литературы, и оказавшій Россійской Исторіи незавѣнныя услуги.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Stycznia.

Przez Najwyzsze Rejskrypta, z d. 8-go i 24-go Października, Najlaškawiejsi mianowani zostali Kawalerami: orderu Orła Bialego, Naczelnik 3-ej Dywiży Jazdy Lekkiej, Jenerał-Porucznik Baron O/fenberg 2, i orderu Sw. Anny klasy 1-ej: Jenerał-Portiežniczy: Naczelnik 1 ej Dywiży Jazdy Lekkiej, Gews, i Naczelnik 1-go, 2-go, 3-go i 4-go Okręgów osiedlenia wojskowego Noworossyjskiego, Warachowski.

— Przez Najwyzsze Reskrypta, z dnia 24-go Października, Jenerał-Portucznicy: Naczelnik 2-ej Dywiży Kirasirów, Essens, Naczelnik 4-ej Dywiży Jazdy Lekkiej, Zass, i Naczelnik 5-ej Dywiży Jazdy Lekkiej, Xiąże Bagration-Imeretinski, Najlaškawiejsi mianowani zostali Kawalerami orderu Sw. Rownego z Apostolami Xiecia Włodzimierza klasy 2 ej.

Ministerstwo Dóbr Państwa, potrzebując ludzi, obeznanego z naukami gospodarstwa wiejskiego, uchwała: przyjmować do służby, w swoim wydziale, z młodych ludzi, którzy ukończyli kurs nauk w Uniwersytach, takich szczególnie, co oprócz przedmiotów swego fakultetu, słuchali z korzystną i kursu nauk agronomicznych. Na dowód tego, zwierzchności uniwersyteckie, w skutek wydanego przez Ministerstwo Oświecenia Narodowego rozporządzenia, będą udzielają tym, którzy uczęszczali na lekcje agronomiczne, osobne świadectwa, niezależnie od attestatów ogólnych, prawem przepisanych.

Ministerstwo Dóbr Państwa znajduje potrzebę powołać do wiadomości powszechnej, dodając, że ci, którzy ukończyli na zasadzie powyższej kursa uniwersyteckie, i życzą wejść do służby w wydziale tego Ministerstwa, powinni, przy prośbach o przyjęcie do służby, składać pominięte świadectwa, oprócz innych dowodów.

Z żywym założeniem dowiadujemy się, że d. 5-go Grudnia zakończył w Moskwie życie, Radze Tajny, Alexander Turgeniew, mąż znany ze swojego dobroci serca i zamożowania w oświeceniu, który sam działał skutecznie w zawodzie literatury, i wielce się zasłużył historii Rosyjskiej.

Варшава.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по представлению Его Свѣтлости Князя Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, 25 Декабря (6 Января) 1845 г., Всемилостивѣйше пожаловать соизволилъ награды нижеслѣдующимъ Чиновникамъ:

Алмазные знаки ордена Св Александра Невскаго — Сенатору, Генералу отъ Кавалеріи, Графу *Ожаровскому*.

Орденъ Св. Анны 1-й степени Императорскою Короною украшенный: Главному Директору Юстиціи, Тайному Совѣтику Вытехъескому; Сенаторамъ, Тайнымъ Совѣтикамъ: Фальцу и Феншу.

Орденъ Св. Анны 1-й степени: Директору Духовнаго Отдѣлениѧ Правительственной Комиссии Внутреннихъ Дѣлъ, Статсъ Совѣтику *Козловскому*.

Орденъ Св. Станислава 1-й степени: Сенаторъ мъ, Тайнымъ Совѣтикамъ: *Волынскому* и *Луцкому*; Членамъ Сената, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтикамъ: *Токарскому*, *Лысенскому*, *Яловецкому*, *Речищевскому*, *Київскому*, *Насхальскому* и *Суходольскому*; Оберъ Прокурору Общаго Собрания Варшавскихъ Правительствующаго Сената Департаментовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтику *Бродовскому*; Оберъ Прокурору IX го Департамента Сената, Дѣйствительному Статскому Совѣтику *Тысу*; Члену Комиссіи Юстиціи, Дѣйствительному Статскому Совѣтику *Бораковскому* и Предсѣдателю Апелляционнаго Суда, Дѣйствительному Статскому Совѣтику *Покленовскому*.

Объявлено Высочайшее благоволеніе Сенаторамъ: Отставному Генералу-Лейтенанту *Курнатовскому*; Тайнымъ Совѣтикамъ: *Любовицкому*, Графу Французу *Потоцкому* и *Джимбріеву*, Главному Медицинскому Инспектору въ Царствѣ Польскомъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтику *Четыркану*; Начальнiku Варшавскаго Почтамта, Коллежскому Совѣтику *Массону*; Штатному Члену Медицинскаго Совѣта Царства, въ званіи Фармацевтическаго Совѣтика, Магистру Фармации *Вернеру*; Помощнику Оберъ-Прокурора X-го Департамента Правительствующаго Сената, Титуларному Совѣтику *Карницкому*; Преподавателю Исторіи Польскаго Законодательства въ Варшавскихъ Юридическихъ классахъ, Доктору Правъ *Мацѣюскому*; Члену Комиссіи Погашенія Долговъ, *Гальперну*, и Чиновникамъ для особыхъ поручений при Комиссіи Финансовъ, *Броциускому* и *Грайбнеру*.

Пожалованы Чины: Дѣйствителнаго Статскаго Совѣтиника: Членамъ Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената: Исправляющему должность Предсѣдателя Прокуратуры Царства Польскаго, Статсъ Совѣтику *Рогозинскому*, *Турскому*, *Тышетишевинскому*, *Гофману*, *Хвалибогу*, *Напроцкому*, и Президенту города Варшавы Статсъ-Референдарю *Грайбнеру*; и Статскаг Ссовѣтика — Помощнику Главнаго Инспектора въ Царствѣ Польскомъ, Коллежскому Совѣтику *Рейнгарду*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Австроія.

Вѣна, 3 Января.

На болѣшомъ парадѣ, происходившемъ 2 го числа с. м. въ присутствіи Государа Императора Всероссійскаго, находились въ свитѣ Австрійскаго Императора, въ числѣ прочихъ, Князь Меттерніихъ верхомъ и Герцогъ Бордосскій въ экипажѣ.

Во время маневровъ прошло осенью, Гусарскій Имени Его Величества Государа Императора Всероссійскаго полкъ, вѣхъ на маленькое дитя и едва только не раздавилъ его, какъ вдругъ одинъ гусарь, на полномъ галопѣ нагнулся, поднялъ ребенка и посадивъ на сѣдло, держалъ его въ этомъ положеніи до окончанія эволюціи. Гусарь этотъ былъ вѣковое время предметомъ разговоровъ, а въ одновремъ изъ журналовъ помѣщенъ былъ его портретъ. Въ теперешній проездѣ Государа Императора чрезъ Вѣну, полкъ Имени Его Императорскаго Величества поставленъ былъ передъ дворцомъ. Государь Императоръ, вышедъ изъ экипажа, подошелъ къ этому гусару, изволилъ разговаривать съ нимъ пѣсколько минутъ и пожалъ ему руку. Говорить, что Его Императорское Величество изволилъ пожаловать ему значительную сумму денегъ.

Warszawa.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEGO Mość, raczył pod dniem 25 Grudnia (6 Stycznia) 1845 r., na przedstawienie J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa, udzielić niżej wyrażonym Urzędnikom nagrody następujące:

Brylantowe znaki orderu Św. Aleksandra Newskiego: Senatorowi, Jenerałowi Jazdy, Hrabu *Ożarowskiemu*.

Order Św. Anny klasy 1-ej, ozdobiony Koroną Cesarską: Dyrektorowi Głównemu Sprawiedliwości, Radzem Tajnymi *Wojciechowskiemu*, i Senatorowi, Radzem Tajnymi, *Falzowi* i *Fanshave*.

Order Św. Anny klasy 1-ej: Dyrektori Wydziału Wyznań w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Radzem Stanu *Kozłowskemu*.

Order Św. Stanisława klasy 1-ej: Senatorom, Tajnym Radzem: *Wotkiewicemu* i *Łubieckiemu*; Członkom Senatu, Rzeczywistym Radzem Stanu: *Tokarskiemu*, *Łyścińskiemu*, *Jaworskiemu*, *Rościszewskiemu*, *Kowalczykowi*, *Pacholskemu* i *Suchodolskiemu*; Naczelnemu Prokuratorowi Ogólnego Zebrańia Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, Rzeczywistemu Radzem Stanu *Brodowickiemu*; Naczelnemu Prokuratorowi X-go Departamentu Senatu, Rzeczywistemu Radzem Stanu *This*; Członkowi Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Rzeczywiemu Radzem Stanu *Borakowskemu*, i Prezesowi Sądu Appelacyjnego, Rzeczywistemu Radzem Stanu *Pokockowskiemu*.

Oświadczenie Najwyższego zadowolenia: Senatorom: Dymiszy nowane i Jeneral-Łeitnantowi *Kurnatowskemu*; Tajnym Radzem: *Lubowidzkiemu*. Hrabiemu Franciszkowi *Potockiemu* i *Dmieriewowu*; Inspektorowi Głównemu Służby *Zarowia*, Rzeczywistemu Radzem Stanu *Cztyrkiniowi*; Naczelnikowi Porzątu Warszawskiego, *Massonowi*; Członkowi Rady Lekarskiej, Magistrowi Farmacyi *Wernerowi*; Pomoçnikowi Naczelnego Prokuratora X-go Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywistemu *Karnickiemu*; Professorowi Historyi Prawodawstwa Polskiego w Kursach prawnych Warszawskich, Doktorowi Prawa *Maciejowskiemu*; Członkowi Komisji Umorzena Długu krajowego, *Halpertowi*, i Urzędnikom do szczególnych poruczeń przy Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, *Bromirskiemu* i *Grajcerowi*.

Rangi: Rzeczywistego Radzem Stanu: Członkom Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu; Prezydującemu w Prokuratury Królestwa, Radzem Stanu *Rogozińskiemu*, *Turskiemu*, *Trzcizewińskiemu*, *Hoffmannowi*, *Chwalihogowowi*, *Poprockiemu*, i Prezydentowi miasta Warszawy, Referendarzowi Stanu *Grajnerowi*; zaś Radzem Stanu: Pomoçnikowi Inspektora Głównego Służby Zdrowia, Radzem Kołegalnemu, *Reinhardowi*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, 5 stycznia.

Na wielkiój paradzie wojskowej odbytej d. 2 b. m. na cześć N. CESARZA ROSSYJSKIEGO, znajdowali się w orszaku N. Cesarza AUSTRIACKIEGO, pomiędzy innymi, Xięże Metternich na koniu i Xięże BORDEAUX w powozie.

— Podeczas ćwiczeń wojskowych, wykonywanych ostatnię jesieni małe dziecko zabłąkało się śred półku Huzarów N. CESARZA WSECH ROSSIĘ; dziecko miało już być roztratowane, gdy jeden huzar, pędząc galopem, schylił się, podniósł je umieszcili na siodle i trzymał aż do ukonczenia manewrów. Huzar ten przez czas niejaki był przedmiotem powszechnych rozmów; jeden z dzienników nawet umieścił jego wizerunek. Kiedy obecnie, podeczas przejazdu N. CESARZA ROSSYJSKIEGO, półk noszący JEGO nazwę rozstawiony był przed pałacem, w którym wysiadł; Dostępny Monarcha zblizył się do poczciwego huzara, rzucił z nim przez kilka minut rozmawiać i scisnął go za rękę. Mówią, że N. CESARZ kazał mu następnie wręczyć znaczną summe.

— Въ Тридентѣ и епархіи сего же названія, дѣлаются приготовленія къ великолѣпному празднованію 300-лѣтней годовщины, происходившаго въ этомъ году, въ 1545 году, знаменитаго Тридентскаго Собора. Для большаго удобства при празднованіи, торжество се отсрочено будетъ до слѣдующей весны, болѣе благопріятствующей не только великолѣпію обрядовъ, но и путешествію пилигримовъ, коихъ вѣрно соберется много со всѣхъ сторонъ. Венецианскій патріархъ, Зальцбургскій кардиналъ архіепископъ, герцкій герцогъ — архіепископъ и другіе первосвященники соберутся къ сему торжеству. Тридентскій герцогъ архіепископъ на свое изданіе возобновляетъ въ древнемъ Катедральномъ соборѣ придель св. Креста, а муніципалитетъ воздвигаетъ прекрасную колонну на восточной сторонѣ церкви Божія Матери, гдѣ Соборъ занимался дѣлами.

Лейберѣзъ, 3 Января.

Вскорѣ имѣть быть здѣсь учреждено заведеніе для обученія прислуги, но преимущественно для бѣдныхъ дѣвицъ, выходящихъ изъ приюта.

Франція

Парижъ, 6 Января

Въ произнесенной Королю, при поздравленіи съ Новымъ годомъ, рѣчи, парижскій архіепископъ упомянулъ также о несчастныхъ Христіанахъ востока. Въ отвѣтъ на сіе Король сказалъ: „Матѣ пріятно сообщить вашему преосвященству, что есть надежда, что старанія наши въ пользу христіанскихъ жителей востока, не остаются тщетными, но послужать къ облегченію ихъ участія. Франція не перестанетъ оказывать имъ покровительства, и при благословеніи Всеизынаго, охраненіе святой вѣры нашей будетъ тамъ имѣть такія же успѣшия послѣдствія, какъ во времена царствованій моихъ предшественниковъ.“

— По представленному въ палату депутатовъ бюджету на 1847 годъ, доходовъ показано 1,337,870,680 ф., а расходовъ 1,334,718,017 ф.: предполагаемый по сметѣ излишекъ составляеть 3,153,662 ф. Въ сравненіи съ 1846 г. излишекъ доходовъ простирается до 34,186,546 ф., изъ числа коихъ до 5 мил. относится къ окладнымъ податямъ, 19 къ неокладнымъ, а равно къ пошлине съ табаку и пороху; миллионъ къ гербовой пошлини; два миллиона къ таможенному и соляному сборамъ, и до 7 мил. къ акцизу съ свекло-вичного сахара. Расходы, сравнительно съ 1846 годомъ увеличились, по части флота 8 ю миллионами, по поводу вооруженій необходимыхъ для прекращенія торга Неграми. Также увеличились расходы, и по министерствамъ: юстиціи, народного просвѣщенія, землемѣру и торговли, публичныхъ зданій и по военному. Менѣе прочихъ увеличилось бюджеты: финансовыхъ, внутреннихъ и иностраннѣхъ дѣлъ.

— Въ палатѣ депутатовъ образовалась, подъ начальствомъ г-на Las Cases, партія, не желающая поддерживать предложенія обѣ отправленія экспедиціи въ Мадагаскаръ.

— Въ числѣ депутатовъ, которые будутъ участвовать въ преніяхъ по адрессу, называются Гг. Тьера, Берре, Одилона Барро и Бильо. Въ National напечатана перечень предметовъ, о которыхъ оппозиція будетъ говорить противъ министровъ, именно: о дѣлахъ Испаніи, Грекіи, Сиріи, Швейцаріи, Тексаса Огапти и Мадагаскара, а также относительно неблагопріятныхъ событий въ Алжирѣ, избирательной реформы, нового образованія университета и пр.

— Снова, какъ утверждаютъ, двое знатныхъ легитимистовъ, именно: герцогъ Guiche, бывшій оберъ-шталмейстеръ Карла X и графъ Bethy, примирились съ юльскимъ правительствомъ.

— Городское управление Марселя назначило 10 000 ф., на издергки по случаю конгресса ученыхъ, который будетъ тамъ происходить въ настоящемъ году.

— Въ Courrier de Marseille напечатано письмо изъ Мальты отъ 20 го Декабря, заключающее слѣдующее изложеніе: Съ послѣднимъ курьеромъ получено предписаніе англійскаго правительства, чтобы немедленно приведены были въ изданіе состояніе всѣ укрѣпленія на островѣ Мальтѣ, и чтобы для этого употреблено было 1,000 каменщиковъ. При этомъ имѣютъ преимущественно виду окончаніе крѣпости Cottonera и возвведеніе нѣкоторыхъ новыхъ укрѣпленій,

— Miasto Trydent i dycecyja tegoż nazwania gotują się do wspólnego obchodu 300-lecia rocznego zebrania się w 1545 r. w tym mieście sławnego Concilium Trydentskiego. Dla większej dogodności, obchód ten będzie odłożony do przyszłej wiosny, przyjaźnie szczeć nie tylko świętosciami obrzędów, ale i podróżom pielgrzymów, którzy zapewnione w wielkiej liczbie ze wszech stron przybyli. Patriarcha Wenecji, Kardynał Arcybiskup Salzburski, Xiąże Arcybiskup Goritzki i inni znakomici Dignitarze Kościoła zbiorą się na tę uroczystość. Xiąże Arcybiskup Trydentski kosztem swoim odnawia w starożytnej katedrze kaplicę Krzyża sw., a Municipalność wznosi piękną kolonę na wschód od Kościoła sw. Marii większej, gdzie się Koncilium zgromadzało.

Лвівъ, 3 стycznia.

Wkrótce ma tu być założony Instytut kształcenia sług niewieścich, mianowicie dla ubogich dziewcząt wychodzących z domów przytułku.

Francja.

Парижъ, 6 января.

W mowie mianej do Króla przy powiernszowaniu Nowego Roku, Arcybiskup Paryski złożył także Monarsze życzliwe uczucia nieszczęśliwych Chrześcian Wschodu. Na to odrzekł Król Ludwik Filip: „Z przyjemnością oznajmiam W. R. Mości, że mam nadzieję, iż starania nasze za Chrześcianami wschodnimi nie pozostaną bez skutku, i przyniosą stanowczą ulgę w ich cierpieniac. Francja nie przestanie nigdy rozeigana nad nimi swej potężnej opieki, jaką ich od tyłu wiekowych osłania, a przy pomocy Wszechmocnego spodziewam się, iż pod panowaniem moim, obrona naszej świętej religii, okaże się równie czynna i skuteczna, jak była za rządów Królów, moich poprzedników.“

— Budżet na rok 1847 przedstawiony Izbie Deputowanych, okazuje 1,337,870,680 franków przychodu, a 1,334,718,017 fr wydatku, domniemana zatem przewyższa wynosi 3,153,662 fr. W porównaniu z rokiem 1846, przewyższa wpływów dochodów do 34,186,546 fr., z pomiedzy których przypada około pięciu milionów na podatki stałe, 19 na niestale, oraz na podatek od tabaki i prochu, milion na stemple, 2 miliony na opłaty celne i od soli, a około 7 na podatek od cukru burakowego. Go do wydatków, takowe zwiększyły się w porównaniu z rokiem 1846, w wydziale marynarki, do 8 milionów, a to z powodu użbrojeni potrzebnych do tamowania handlu niewolnikami. Również powiększyły się wydatki ministerstw: sprawiedliwości, wychowania publicznego, rolnictwa i handlu, budowli publicznych i wojny. Najmniej podniosły swe budżety wydziały: skarbu, spraw wewnętrznych i spraw zagranicznych.

— W Izbie Deputowanych utworzyło się stronnictwo, pod przewodnictwem P. Las Cases, chcace się opierać wyłącznie do Madagaskaru.

— Pomiędzy Deputowanymi, którzy w czasie rozpraw nad adresem zabiętać będą głosy, wymieniają PP. Thiers, Berryer, Odilon Barrot i Billault. National zawiera listę przedniotów, które o opozycję przytoczy w rozprawach naprzeciw Ministrom, jako to: interessa Hiszpanii, Grecji, Syrii, Szwajcarii, Texasu, Otaghi i Madagaskaru; dać kwestie dotyczące się niepomyślnych wypadków w Algierii, reformy wyborczej, nowej organizacji Uniwersytetu, i inne jeszcze.

— Znowu dwóch znakomitych legitymistów, jak zapewniają, Xiążę Guiche, były Wielki Koniuszy Karola X, i Gr. Bethisy, pogodzili się z dynastią Lipeową.

— Municipalność Marsylia wyznaczyła 10,000 fr. na koszt kongresu uczonych, który się tam ma odbyć w tym roku.

— Courrier de Marseille zawiera list z Malty, pod d. 20 grudnia, w którym czytamy: „Ostatni gonięcy przywiózł rozkaz rządu angielskiego, aby bezzwłocznie naprawione zostały fortyfikacje na Malecie, i aby natychmiast użyto w tym celu 1,000 mularzy. Przedmiotem tych prac ma być ukończenie warowni Cottonera i niektóre nowe fortyfikacje, dla uzupełnienia całości systemu obrony. Zdają się tu upatrywać wielką ważność w tych przygotowaniach.“

необходимых для пополнения оборонительной системы. Здесь движению сему придаютъ большую важность.

— Лошади и разные предметы, назначенные марокканским императоромъ въ подарокъ Королю Французовъ, доставлены вчера въ Парижъ.

— Новый диктаторъ парагвайской республики, т. въ Лопесъ, намѣрѣвъ войти въ сношевія съ европейскими державами, и съ этого цѣлію отправить одного изъ своихъ министровъ въ Европу. Онъ хочетъ чрезъ то показать, что не будетъ слѣдовать системѣ принятой бывшимъ диктаторомъ, докторомъ Франсіа.

— По причинѣ большихъ затѣй, почты изъ разныхъ мѣстъ не прибыли въ столицу.

— Французскіе типографіи въ минувшемъ году напечатали 6,321 сочиненіе, 1,403 гравюры, 492 музыкальныхъ сочиненія и 101 географическію карту.

7 Января:

Сегодня, въ Мониторѣ помѣщено офиціальныѣ образомъ слѣдующее извѣстіе о бракосочетаніи сестры герцога Бордосскаго, Маркизы Бриньоль Саль, Лукскій повѣренный въ дѣлахъ, подавъ Королю письмо Его Высочества ИнфANTA герцога Лукскаго, коимъ она извѣщааетъ Короля о бракосочетаніи сына своего, наследника принца, съ привѣссотою Луизою-Маріето-Терезіето Бурбонскаго, дочерью Его Королевскаго Высочества герцога Веррійскаго.¹⁶

— На самомъ верху парижской обсерваторіи строится теперь кабинетъ, въ которомъ всѣ стѣны и потолокъ будутъ изъ чистаго хрустала. Въ этомъ кабинетѣ г-нъ Араго, съ помощью огромнаго телескопа, займется астрономическими наблюденіями. Это будетъ приведено въ исполненіе въ Июль мѣсяцѣ.

— Изъ Мадагаскара получено слѣдующее извѣстіе отъ 16 Сентября: Говасы рѣшились разторгнуть всѣ сношевія съ европейскими державами и защищаться до послѣдней капли крови, противъ всякаго вторженія. Когда англійскій фрегатъ *Conway* бросилъ якорь близъ города Таматавы, къ берегу прибѣжало иѣсколько тысячъ вооруженныхъ Говасовъ и въ городѣ начали приготавляться къ отраженію. На фрегатѣ отправились на островъ Св. Маврикія два французскія купца, которые успѣли бѣжать изъ города Таматавы.

— Пароходъ *Phare*, отправленный 25 Декабря, возвратился 1 Января въ Тулонъ. Говорятъ, что съ нимъ получены важныѣ депешы изъ Рима, которыхъ немедленно отправлены въ Парижъ.

— Въ теченіи послѣднихъ трехъ мѣсяцевъ прошлаго года, отправлено изъ Тулона на казенный счетъ 10,000 чл. колонистовъ въ Алжиръ. Народонаселеніе сей провинціи умножилось значительно выходцами изъ Испаніи, Балеарскіхъ острововъ и Мальты.

— Изъ Алжира отъ 30 Декабря, увѣдомляютъ, что одинъ изъ Халифовъ Абд-эль-Кадера, Бу-Гамедъ, съ 600 конніцы и 500 чл. пѣхоты, вторгнувшись въ Веди-Спусковъ племя, принудилъ его слѣдоватъ въ лагерь Эмира, расположенный въ предѣлахъ мароккскаго государства. Генераль Жаморисье, сдѣлавъ иѣсколько удачныхъ нападеній на племя Гашемъ-Шерегасъ, заставилъ онихъ покориться владѣтельству Франціи. Такоже большая часть племени Флиттѣвъ сдалась полковнику Нелисье, командующему выѣзду въ мостаганскомъ округѣ. Абд-эль-Кадеръ отступивъ за Шелифъ, расположился близъ Веди-эль-Аржема. Маршалъ Бюжо, отправившись преслѣдовать его, встрѣчаетъ болѣтѣ затрудненія, по причинѣ дурной погоды. Генералъ-лейтенантъ Бедо покорилъ племена Бени-Джаадъ.

8 Января:

Правительство получило слѣдующую телеграфическую депешу, присланную 30-го числа м. м. по телеграфу въ Алжиръ и подписанную того же числа въ Миланахъ: „Дивизіонный командиръ генерал-лейтенантъ Баръ: Командиръ Ривы пишетъ къ командиру Теніста-эль-Гадъ: Вчера, 23го числа, мы имѣли дѣло съ самимъ Абд-эль-Кадеромъ, имѣвшимъ при себѣ бѣдо 700 чл. конніцы. Сраженіе было жаркое. Регулярныя войска ожидали насъ въ разстояніи 20 шаговъ. Наша конніца явила достойную удивленія храбростъ. Подъ Эмромъ убита лошадь. Бу-Маза съ своею конніцею находился также въ этомъ сраженіи.“

— Коніe i inne podarunki przeznaczone od Cesarza Marokkańskiego dla Króla Francuzów, przybyły wczoraj do Paryża.

— Nowy Dyktator Rzeczypospolitej Paragwaj, P. Lopez, ma zamiar wejść w stosunki z dworami Europejskimi, i w tym celu wysłać do Europy swego Ministra, P. Holles. P. Lopez pragnie zniść zupełne odosobnienie, zaprowadzone niegdyś przez D-ra Francia.

— Po razie nie nadeszły do stolicy, z powodu znaczej ilosci sniegow, który wszystkie drogi zasypał.

— Z pod francuskich prass wyszlo w zeszlym roku 6,321 katalog, 1,403 sztychow i litografii, 492 dzieł muzycznych i 101 map i planów.

Dnia 7 stycznia.

W dniu dzisiejszym, Monitör doniósł urzędnik w następujący sposób o zaślubinach siostry Xięcia Bordeau: „Margrabia Brignole-Sale, sprawujący interesu Lukeskie, złożył J. K. Mōsei, list J. X W. Infanta Xięcia Lukeskiego, donoszący o małżeństwie dziedzicznego Xięcia jego syna z Xiężniczką Ludwiką-Maryą-Terę, siostrą Bourbony, córką J. R. W. Xięcia Bertr.“

— W obecnej chwili budują w Paryżu, na samym szczytce obserwatorium, gabinet, którego ściany i sufity będą z najcrysztalizowanego kryształu. W tym to miejscu P. Arago zajmie się pracami astronomicznymi, mając do pomocy olbrzymi teleskop. Całe dzieło ukończonie będzie w miesiącu Lipcu.

— Z Madagaskaru mamy wiadomości, dochodzące do 16-go sierpnia: Hawaowie postanowili zerwać wszelkie stosunki z mocarstwem Europejskim, i bronić się do upadku przeciw wszelkim napaściom. Jakoż, gdy fregata angielska *Chivalry* stanęła na przeciw miasta Tamatawe, tysiące uzbrojonych Hawaianów zbiegło się na brzeg morski, a w mieście zajęto się czynnie przygotowaniem środków oporu. Fregata odwiozła do wyspy Maurycyego dwóch kupców francuskich, którym udało się uciec z Tamatawe.

— Państek *Phare*, wysłany w dniu 25-m grudnia, wrócił do Tuluonu 1-go stycznia. Mówią, że przyniósł ważne depesze z Rzymu, które natychmiast do Paryża odesłano.

— W ciągu ostatnich trzech miesięcy z. r., przeprowadzono z Tuluonu ok. sześciu rzadowym 10,000 osadników do Algierii. Ludność tej prowincji pomogła się zasadniczo wyhodując z Hiszpanii, wysp Balearskich i Malty.

— Donoszą z Algierii, z dnia 30-go grudnia, że jeden z kawalerów Abd el-Kadera, Bu-Hamed, mając 600 koni i 500 piechoty wkroczył do plemion Beni-Sufl i zmusił je do udnania się do obozu swego władcy, rozłożonego w państwie Marokkańskim. Jeneral Lamoriciere wykonał kilka szczególnych wycieczek w plemionach Haszem-Szeregas, i zmusił je do uznania zwierzchnictwa Francji. Również znaczniejsza część plemienia Flittas poddała się Półkowniku Pellissier, który obecnie dowodzi w okręgu Mostaganenskim. Abd-el-Kader cofnął się za Szelf, i zajął stanowisko pod Wed-el-Ardżem. Marszałek Bugaud udał się za nim w pogon, w czem wielkich doznał trudności, z powodu ciąglej niepogody. Jeneral-Porucznik Bédeau podbił zupełnie plemiona Beni-Dżaad.

Dnia 8 stycznia.

Rząd otrzymał następującą telegraficzną depeszę, która d. 30 z. m. telegrafram nadeszła do Algieru, a z Milianah pod tymże dniem jest datowana: „Dowódca Jeneral dywizji do Jeneral-porucznika Bar: Dowódca Rivet pisze do dowódcy Tenietu-el-Had: Wezoraj, d. 23, stoczyliśmy bitwę z samym Abd-el-Kaderem, który miał 6 do 700 regularnej jazdy przy sobie. Bitwa była wspaniała. Regularne wojsko oczekiwalo na nas w odleglosci na 20 kroków. Jazda nasza okazała się godną podziwienia. Pod Emirem koni został zabity. Bu-Maza ze swoją jazdą znajdował się także w tej bitwie.“

— Адрессная комиссия палаты депутатовъ разматривала вчера большую часть статей тронной рѣчи. Министры представили разные акты относящіеся къ Техассу, Лагуле, состоянию здоровья въ Альжирѣ и состоянию государственного казначейства. Комиссія требовала также объясненій по дѣламъ Сирии, Марокко, Мадагаскара и общественныхъ зданій. Завтра будутъ происходить дальнѣйшія совѣщенія относительно распоряженій министра просвѣщенія касательно университета Г. Сенъ-Маркъ Жорарденъ намѣренъ предложить по сему предмету добавочную статью. Р. Вите занимается составленіемъ адресса.

— На сегодняшнемъ засѣданіи палаты герольдъ, графъ Порталъ прочелъ проектъ адресса въ отвѣтъ на тронную рѣчу.

— Испанскій генераль Примъ, когдѣ возмутители въ папскимъ владѣніемъ избрали своимъ начальникомъ, по прибытии изъ Ливорно въ Медіоланъ, былъ оттуда удаленъ австрійской полиціею, и возвратился въ Марсель.

Англія Лондонъ, 5 Января.

Третьаго днія, Ея Вел. Королева принимала въ Виндзорѣ адресы корпораций Лондона и Дублина, обѣ уничтоженіи хлѣбныхъ законовъ. Депутація старого Лондона состояла изъ Лорда-Мера, семи альдермановъ, двухъ шерифовъ, ста десяти городовыхъ совѣтниковъ и чиновниковъ, которые, послѣ приватія ихъ въ парадныхъ комнатахъ дворца и богатаго угощенія въ Ватерлооской залѣ, были введены въ тронную залу. Королева принялѣ депутатію въ присутствіи своего супруга, всѣго придворного штата, членовъ Королевскаго Дома, Министровъ Сэръ Р. Пілл, сэръ Джемса Грамма, генерала Веллингтона, графа Дальгузи и болѣшей части прочихъ членовъ кабинета, и принялъ адресъ, дѣла слѣдующій отвѣтъ:

„Причина, побудившая васъ поднести мнѣ сей адресъ, приняты мною въ надлежащее уваженіе. — Бѣдность и страданія моего народа требуютъ во всякое время моего живѣйшаго участія и я очень сожалю, что въ нынѣшнемъ году оказался недостатокъ въ такомъ продуктѣ, которымъ столь многіе изъ моихъ подданныхъ привыкли питаться. Я повелѣла заблаговременно собрать парламентъ и съ радостью готова утвердить всякую мѣру, которую мудрость законодательства представитъ мнѣ, какъ спасительную къ облегченію сего временнаго страданія и къ прочному благосостоянію всѣхъ классовъ моего народа.“

Лордъ-Меръ, старшій альдерманъ, равно какъ докладчикъ и защитникъ адресса, были допущены къ цѣлованію руки, послѣ чего депутатія удлинилась.

Всѣдѣ за симъ представлена была депутатія городскаго управленія Дублина, которая на общарный свой адресъ, относительно того же самаго предмета и общаго вишенства въ Ирландіи, получила также милостивый отвѣтъ. Лордъ-Меръ и старшій совѣтникъ удостоились чести цѣловать руку Королевы.

— Судя по всѣмъ, случившимся уже обстоятельствамъ, неподлежитъ ни малѣшему сомнѣнію то, что перемѣна существующаго хлѣбнаго закона, на первыхъ засѣданіяхъ парламента будетъ опредѣлена.

6 Января.

Обнародована срѣднія вѣдомость доходамъ и расходамъ истекшаго года, и въ особенности послѣдней четверти онаго. Изъ сей вѣдомости оказывается удовлетворительные результаты: доходы простирались до 50,604,938 ф. ст.; а расходы до 42,800,798 фунт. ст. Хотя въ сравненіи съ послѣднею четвертью предыдущаго года, оказывается вѣкоторая разница, но она неважна, потому что произошла единственно отъ пониженія пошлинъ на хлопчатую бумагу, каменный уголь и другіе предметы. Самый значительный доходъ былъ отъ желѣзныхъ дорогъ, отъ штемпельного и почтоваго сборовъ; по налогу на доходы поступило менѣе 165,000 фунт. стер. Этотъ финансовый отчетъ, подтверждавшій творію о свободной торговлѣ, произвелъ на биржѣ хорошее впечатлѣніе.

— Герцогъ Веллингтонъ разослалъ уже приглашенія на политический обѣдъ, назначенный 21го сего

— Komissja adresowa Izby Deputowanych roztrząsała wezoraj większą czescią paragrafów mowy tronowej. Ministrowie przełożyli różne akty dotyczące Texasu, kraju La-Plata, stanu zdrowia w Algierii, i stanu skarbu. Komisja żądała jeszcze wyjaśnień w interesach Syrii, Maroku, Madagaskaru, i budowli publicznych. Jutro odbywać będą dalsze narady nad rozporządzeniem Ministra oświecenia, dotyczącym Uniwersytetu. P. St. Marc Girardin ma w tym przedmiocie wieść dodatkową. P. Vitet zajmuje się układem adresu.

— Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Parów, Hr. Portalis odezwał projekt do adresu, w odpowiedzi na mowę tronową.

— Jeneral hiszpański Prim, którego burzyciele w Stanach Papieckich byli sobie obrali za wodza, udawzy się z Liwunno do Mediolanu, był z tamtad wydalony przez polityką austriacką i wrócił do Marsylii.

Англія.

Londyn, 5 stycznia.

Onegdaj w zamku Windsor przyjmowała Królowa deputacye municipalności miast Londynu i Dublina, które złożyły petycje o zniesienie praw zbożowych. Deputacya Londynu składała siê z Lorda-Majora, siedmiu Aldermanów, dwóch Szeryfów, i 110 Radców miejskich i urzędników City, którzy przyjęci byli w zamku i po obfitym śniadaniu w Waterloo-hall wprowadzeni zostali do sali tronowej. Królowa przyjmowała ich w obecności swego małżonka, całego dworu, Ministrów: Peel, James Graham, Xiecia Wellington, Hr. Dalhousie, i większej części innych członków gabinetu, i po przyjęciu adresu udzieliła następującą odpowiedź:

„Okoliczności powodujące was do podania tego adresu, będą przeszemnie ściśle rozważone. Niedostatek i cierpienia mojego ludu wymagają po wszystkie czasy mego najżywszego współczucia, i bardzo ubolewam, że w tym roku okazał się brak dostatecznego zapasu artykułów żywności. Rozporządziłam, aby Parlament wezwańie się zgromadził, i z radością potwierdzi každy środek, który mądrość prawodawstwa uzna za mogący się przyczynić do uleżenia tego czasowego nie szczęścia i do trwałej pomyślności wszystkich klass mojego ludu.“

Lord-Major, Alderman Senior, równie jak przedstawiający i popierający adres, przypuszczeni zostali do po całowania ręki Królowej, poczem siê deputacya oddaliła.

Zaraz potem przedstawiona została deputacya korporacji Dublina, która na swój obszerny adres, dotyczący tegoż samego przedmiotu i powszechniej nędzy w Irlandii, otrzymała równie łaskawą odpowiedź. Lord Major i Starszy Radca podobnie przypuszczeni zostali do po całowania ręki Królowej.

— Ze wszystkich tych i innych okolicznoścji, jakie zaszły, zdaje siê nie ulegać juž żadnej wątpliwości, że zmiana istniejących praw zbożowych, na pierwszych posiedzeniach Parlamentu postanowioną zostanie.

Dnia 6 stycznia.

Porównanie wydatków i dochodów z roku upływowego i kwartału ostatniego, zostało ogłoszone publicznie: daje ono zadowalające wyniki, gdyż dochody wynoszą 50,601,988 funt. szt., a wydatki 42,800,798 funt. szt. Wprawdzie w porównaniu z odpowiednim czasem roku poprzedniego, pokazuje się pewien niedobór, ale ten jest mniejszy, jako pochodzący jedynie ze zmniejszenia opłaty celnej od bawełny, węgla i innych przedmiotów. Na znaczniejszą przewyżkę dały kolejne żelazne, stemple i opłata pocztowa, podatek zaś od dochodów zmniejszył się o 165,000 f. s. To sprawozdanie finansowe, jako dowód popierający teorię swobody handlowej, sprawiło na giełdzie bardzo dobre wrażenie.

— Xieże Wellington rozesłał juž zaproszenia na zwykłą ucztę parlamentarną, która siê odbędzie 21-go b.m.

мѣсяца, на который собираются у него до 60 первовъ консервативной партіи. Въ тот же день, Сэръ Робертъ Пиль даетъ обѣдъ для 40 знатѣйшихъ членовъ своей партіи нижней палаты.

— Королевская академія вторично избрала своимъ предѣзателемъ г-на Ши, назначивъ ему 300 фун. ст. жалованья въ годъ. Г. Ши весьма слабъ здоровьемъ.

Д а н ی.

Копенгагенъ, 27 Декабря.

Герцогиня Луиза, супруга герцога Христіана Шлезвигъ-Гольштейн-Зондербургъ-Глюксбургскаго, разрѣшилась благополучно отъ бремени сыномъ. Герцогиня и новорожденный находятся въ вожделѣніи здравія.

— Король вообще пользуется хорошимъ здоровьемъ, и частоѣздить верхомъ; но по причинѣ болѣзней припадковъ, коимъ Его Величество подвергся въ послѣднее время, лейбъ-медикъ Д. ръ Далерупъ получилъ приказаніе почечать въ комнатѣ, примыкающей къ спальни Его Величества.

— Гекла, послѣ кратковременной остановки, снова извергаетъ пламя и столбы дыма до 1,200 саженъ въ вышину. Говорятъ, что гора во многихъ мѣстахъ разѣлась. Поля покрыты золотомъ; это побудило жителей уменьшить количество скота по недостатку корма. Лава по себѣ время не дошла еще до жилищъ; и никто изъ жителей не лишился жизни въ пламенномъ потокѣ.

Н и д е р л а н д ы.

Гаага, 4 Января.

Третьго дня, засѣданія генеральныхъ штатовъ отсрочены были на два мѣсяца. Въ концѣ засѣданія, министръ финансовъ представилъ отчетъ о национальномъ долгѣ, простирающемся до 327 миллионовъ Голландскихъ тульденовъ.

— Королевскимъ постановленіемъ, отъ 30 минувшаго Декабря, по представлению принца Генриха, утвержденъ уставъ общества мореплаванія, подъ названіемъ „Королевская Нидерландская морская компания.“ Общество сіе будетъ состоять подъ покровительствомъ Короля.

— Изъ многихъ мѣстъ получены печальные известія частію о значительныхъ кораблекрушеніяхъ на морѣ, частію о наводненіяхъ, вслѣдствіе сильнаго сѣверо-западнаго вѣтра. Морская вода такъ далеко вошла въ страну, что въ Ротердамѣ вода въ рѣкѣ Маасъ сдѣлалась соленою. Рѣки пріостановлены въ своемъ течениі напоромъ морской воды, вышли изъ береговъ, залили равнины и причинили огромный убытокъ въ городахъ и деревняхъ; многихъ новыхъ плотинъ совершенно прорваны. Насчастіе сіе сравниваютъ съ тѣмъ, которое было въ 1825 году. Несколько кораблей подверглось крушенню при берегахъ. За два дня предъ сімъ, погибло два судна: португальское и англійское, плывшія съ грузомъ картофеля; экипажи, къ счастію, спасены.

И т а л ی.

Римъ, 30 Декабря.

Вчера наяву здѣсь гостиницу Мелони, на два мѣсяца, для помѣщенія Государыни Императрицы Всероссійской; однако времени пріѣзда Ея Величества еще не опредѣлено, такъ какъ это зависитъ отъ состоянія здоровья Государыни Императрицы и воздуха.

— Утверждаютъ, что Папа, по усильному настоянию кардинала статѣ-секретаря вѣдомства внутреннихъ дѣлъ, согласился наконецъ на постройку желѣзной дороги между Аиконою, Римомъ и Чивитавеккіо.

— Снова г-жа Тальони живетъ теперь въ Римѣ гдѣ за 12 представлений получить 24.000 фр. Сверхъ огромнаго ея имущества, она владѣетъ въ Венеціи двумя прекраснѣшими домами, но теперь вѣдѣла построить третій надъ озеромъ Комо, въ коемъ думаетъ поселиться.

Неаполь, 10 Декабря.

По донесеніямъ изъ Палермо, Его Императорское Высочество Великій Князь Константий Нико-

Zgromadzi siê u niego wtedy okolo 60 Parów konserwacyjnych. Tego dnia Sir R. Peel da uczet 30 znajomitszym czlonkom swego stonictwa z Izby Niższej.

— Królewska Akademija obrała powtórnie swoim Prezesem P. Shee, lubo tenze nie najlepszego uzywa zdrowia; a Rada akademiczna przeznaczyla mu 300 funtów szter. rocznie.

Д а н і.

Kopenhaga, 27 grudnia.

Xiężna Ludwika, małżonka Xięcia Chrystiana Szleswig-Holstein Sonderburg Glücksbury, powiła szczęśliwie w dniu 24-m b m syna. Dostojna matka i nowo-narodzony znajdują się w najlepszym zdrowiu.

— Lubo Król uzywa dosycie dobrego zdrowia i czesto wiejezdza konno, jednakże po ostatnim napadzie slabosci Monarchy, polecono przylocznemu lekarzowi, Doktorowi Dahlerup, sypiac w gabinecie polożonym obok Królewskiego pokoju.

— Hekla, która siê czas niejaki uspokoila, wyrzuca znnowu ogne z najwiêkszą gwałtownoœcią. Z jej i na wzroszaj siê słupy ogniste do wysokoœci 1,200 sãzni. Mowią, że góra rozpadla siê w wielu miejscach. Pola sa okryte popiolem, co zmusiło mieszkańców do pozbycia sie wielkiej liczby bydla dla braku paszy. Lawa dotychczas nie doszla do żadnego domostwa, ani żadna przez nią osoba dotąd nie utracila życia.

N i d e r l a n d y.

Haga, 4 stycznia.

Posiedzenia Stanów Generalnych, onegdañ na dwa miesiæce odrocone zostały. Przy koncu obrad, Minister skarbu złożył obraz dluwu narodowego, który 127 milionów złotych-hollenderskich wynosi.

— Postanowieniem, z dnia 30-go grudnia r.z., Król, stosownie do życzenia Xięcia Henryka, potwierdził założenie stowarzyszenia żeglarskiego, pod nazwą: „Królewsko-Niderlandzki Jacht-Klub.“ Protektorem tego stowarzyszenia będzie sam Król Jego Mość.

— Z wielu miejsc dowiadujemy siê najsmutniejszych wiadomoœci, czescia o wielkich nieszczęsciahs na morzu, czescia o powodziach, w skutku burzliwego, północno-zachodniego wiatru. Woda morska taki daleko w kraj przez burze wprowadzona zosta³a, ze w Rotterdamie woda w rzecce Maas sta³a siê stoną. Wody rzek w biegu swoim przez ped wody morskiej wstrzymane, wystapiły z brzegów, zalały niższe czesci kraju, i zrzadziły ogromne szkody we wsiach i miastach; wiele nowych grobli zosta³o zerwanych. To nieszczęscie porownywaja z klęską w roku 1825. Kilka okretów rozbi³o siê przy brzegach; między inni jeden portugalski i jeden angielski kartoflami, tak, ze zaledwie ludzie uratowani zostali.

W ę g o n y.

Rzym, 30 grudnia.

Wezoraj najeto tu hotel Meloni na dwa miesiæce dla N Cesarszej Rossijskiej; czas atoli przybycia Jej Cesarskiej Mości nie jest jeszcze oznaczony, zalezy to bowiem od stanu zdrowia Dostojnej Monarchini i od stanu powietrza.

— Glosza z pewnoœci, ze Ojciec sw., na usilne naleganie Kardynała Sekretarza Stanu do spraw wewnętrznych, przyzwolił raczył narescie na wybudowanie kolej żelaznej, mającej połączyć Aikonę, Rzym i Civita-Vechia.

— Znana tancerka Taglioni bawi teraz w Rzymie, gdzie za 12 wiezorów otrzymaæ ma 24,000 franków. Nie licząc jej ogromnego ma³atku w gotowiznie, posiada ona w Wenecji dwia najpiękniej sze palace, a teraz kazala wybudowaæ trzeci nad jeziorem Komos, w którym osiąsze zamysla.

Neapol, 10 grudnia.

Wedlug doniesieni z Palermo, J. C. W. Wittek XIaże Konstantyn Nikołajewicz zawiñal szczesliwie do

Лаевичъ изволилъ благополучно прибыть въ Палермо, 25 Декабря, со Свою эскадрою. Состояніе здѣшня Государыни Императрицы Всероссийской весьма удовлетворительно. Е. В. Принца Петра Ольденбургскаго ожидали въ Палермо вмѣстѣ съ его супругою.

— Часть двора отправилась въ замокъ Caserta, въ которомъ Королева будетъ ожидать разрешенія своего отъ бремени.

— Въ первыхъ днѣхъ этой недѣли, въ Неаполѣ былъ ощущительный холодъ; въ Кастелламаре и въ Лакава термометръ доходилъ до 3 градусовъ ниже нуля. Такова винзанская и необыкновенная въ настоющее время года перемѣна температуры, имѣла пагубное вліяніе на здоровье туземцевъ и даже иностранцамъ показалась непріятною.

Испанія.

Мадридъ, 20 Декабря

Сего дня конгрессъ занимался избраниемъ президента и вице-президентовъ. Президентомъ палаты, послѣ двухкратнаго болотированія, избранъ кандидатъ герцога Валенсіи г. Кастро, большинствомъ толькъ 74 голосовъ изъ 132. Выборъ вице-президентовъ не такъ благопріятенъ: при незначительномъ большинствѣ голосовъ, удержались двое изъ министерскихъ кандидатовъ, именно: Армеро и Гованть; но зато не выбранъ Г. Сарторіусъ, бывшій издаатель журнала *Heraldo*; вместо него избранъ Г. Саламанка, личный врагъ первого ministra. Не смотря на то министры не опасаются уже оппозиціи въ конгресѣ; число министерскихъ приверженцевъ умножилось, какъ это доказываетъ выборъ семи членовъ въ адрессную комиссию, въ числѣ коихъ находится только одинъ, принадлежащий къ оппозиціи.

Инфантъ Донъ Генрикъ, младшій сынъ инфанта Донъ Франциска дѣ Паула, прибылъ сюда вчера изъ Кадиса. Корабль, коимъ онъ командовалъ три года предъ симъ, былъ исправленъ, съ употреблениемъ на то 30 000 пі. строевъ, и не оставилъ съ тѣхъ поръ береговъ Испаніи, призвавъ теперь нетоднымъ къ службѣ.

24 Декабря.

Тотчасъ по прибытии сюда Инфанта Донъ Генрика, всѣ министры представились ему. Третьаго дня былъ онъ у предсѣдателя министровъ и потомъ у начальствующаго надъ флотомъ адмирала Ромай. Королева произвела Инфанта въ капитаны фрегата и ввѣрила его начальству вновь построенню въ Англіи корветту *Villa de Bilbao*. Вчера Инфантъ Донъ Генрикъ находился съ своимъ отцемъ въ театрѣ. Наружность его не показываетъ въ немъ всѣхъ тѣхъ качествъ, какія минувшимъ лѣтомъ приписывали ему члены умѣренной партіи. Третій сынъ Инфанта Донъ Франциска дѣ Паула слабоуменъ и слабосиленъ.

— Утверждаютъ, что президентъ министерскаго совѣта, герцогъ Валенсіи, снова предложилъ, за три дня предъ симъ, кабинетному совѣту французско-неаполитенскій проектъ о бракосочетаніи Королевы Изабеллы; но онъ былъ отложенъ, по причинѣ несвоевременности четырьмя присутствовавшими министрами. Журиалы вообще противятся всякому сего рода проектамъ, требуя, чтобы Королева сама, при наступленіи рѣшительнаго времени, избрала себѣ супруга.

— Изъ Гибралтара получено здѣсь печальное донесение, что французскій военный пароходъ *Le P. r. p. r.* разбился у береговъ Марокка, близъ Мазатрана. Изъ находившихся на немъ 152 ч. едва половина спаслась. Въ числѣ погибшихъ находится Г. Маре Монжъ, назначенный французскимъ консуломъ въ Могадорѣ.

31 Декабря.

Вчера начались въ сенатѣ препія по проекту адресса на тронную рѣчь, который есть только по-зареніе содержанія самой рѣчи. Сегодня, восемъ параграфовъ сего проекта утверждены сенатомъ.

— Банкиръ Саламанка, первый агентъ Королевы Христини и герцога Ривареса, главный содержатель солидныхъ копеекъ, настоящій двигатель умѣренной партіи, объявилъ рѣшительную войну генералу Нарваэзу, въ своемъ новомъ журнале *Universal*, на который онъ употребилъ 100,000 пі. строевъ, и котораго 40,000

Palermo d. 25 grudnia z eskadra swoja. Stan zdrowia N. Cesarskiej Rossijskiej jest bardzo zaspokajajacy. Xiâze Piotr Oldenburgeski spodziewany byl w Palermo razem z małżonką swoją.

— Caść dworu udała się do Caserta; Królowa znów w zamku tym oczekiwana będzie rozwijania.

— W pierwszych dniach tego tygodnia, panowały w Neapolu dość zimne zimy, w Castellamare i La-Cava termometr spadł na 3 stopnie niżej zera. Ta natęgiem w tej porze roku niezwykana zimna temperatura, jest powodem wielu chorób między krajowcami, a nawet i cudzeciem daje się czuć w sposób nieprzyjemny.

Hiszpania.

Madrid, 20 grudnia.

W dniu dzisiejszym kongres zajmował się wyborem Prezesa i Wice-Prezesów. Prezesostwo Izby otrzymała, po podwójnym głosowaniu, kandydat Xięcia Walencji, P. Castro; atoli tylko 74 głosami ze 132. Wybór Wice-Prezesów nie wypadł równie pomyślnie; wprawdzie, lubo niewielką większość, utrzymali się dwaj kandydaci ministerialni: PP. Armero i Goyaantes; ale za to upadł P. Sartorius, były wydawca dziennika *Heraldo*, a godność Wice-Prezesa otrzymał P. Salamanca, osobisty nieprzyjaciel pierwszego Ministra. Mimo to Ministrowie nie obawiają się weale opozycji kongressu, gdzie owszem liczba ich stronników znacznie się powiększyła, jak to dowodzi wybór komisji adresowej, gdzie pomiędzy siedmiu deputowanymi, znajduje się tylko jeden, do opozycji należący.

— Infant Don Enrique, drugi syn Infanta Don Francisco de Paula, przybył tu wezoraj z Kadyku. Okręt, którym dowodził dopiero przed trzema laty, kosztował 30,000 piastrów na nowo uzbójony, teraz, nie opuściwszy nawet brzegów Hiszpanii, uznany został za niezdany do służby.

Dnia 24 grudnia.

Zaraz po przybyciu tutaj Infanta Don Henryka, wszyscy Ministrowie oddali mu wizyty. Ongdaj, Infant był u Prezesa Ministrów, a następnie u naczelnika marynarki, Admirała Romay. Królowa posunęła Infanta na stopie kapitana fregaty, i oddała pod jego rozkazy nowo-zbudowaną w Anglii korwetę *Villa de Bilbao*. Wezoraj, Don Henryk znajdował się wraz ze swym ojcem na operze. Powierzchowność jego nie pozwala domyślać się owych świątecznych przemian, jakie mieli w zeszłym latach przypisywali Moderadowie. Trzeci syn Infanta Don Francisco de Paula, jest niedołączny na ciele i na umyśle.

— Zapewniam, że Prezes Rady Ministrów, Xiâze Walencji, wniósł znów przed trzema dniami na radę gabinetową francusko-neapolitański projekt zamęcia Królowej Izabelli, ale czterej obecni Ministrowie uchyliły go z pod nadaj, jako niezwecesny. Dzienniki w ogólności są przeciwne wszelkim tego rodzaju projektom, żądając, aby sama Królowa, za nadaniem stowarzyszonego czasu, obrała sobie małżonka.

— Z Gibraltaru nadeszła tu smutna wiadomość, że francuski wojenny parostatek *Le P. r. p. r.* rozbił się przy brzegach Marokańskich, w bliskości Mazagan. Z 152 osób na pokładzie będących, zaledwie połowa ocaliła się zdolała. Pomiędzy utonionymi znajduje się P. Marey-Mange, przeznaczony na konsula francuskiego do Mogadore.

Dnia 31 grudnia.

Wezoraj, rozpoczęły się w Senacie rozprawy nad projektem do adresu, będącym dosłownie prawie powtórzeniem mowy tronowej. Dzisiaj, przyjął już Senat ósmi paragrafów powiniennego projektu.

— Bankier Salamanca, pouszty Ajent Królowej Krystyny i Xięcia Rianzares, Generalny dzierżawca monopolu soli, właściwa dźwignia stronnicwa unijkowanego, wygłosił formalną wojnę Generalowi Narvaez, w nowym dzienniku swoim *Universal*, na który wyłożył 100,000 piastrów, a którego 40,000 exemplarzy bezpłatnie rozdawać

(2)

възмѣпльровъ вѣлѣль теперь роздавать бездѣнежно. Всю политику генерала Нарваэза журналъ сей представляетъ въ самомъ дурномъ свѣтѣ.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 17 Декабря.

Вчера представители великихъ державъ собрались у англійскаго посланника. Австрійскій интервунцій сообщилъ имъ депешу своего двора; послѣ чего они подписали поту съ требованіемъ, дабы Порта, по возможности, поправила ошибки сдѣланныя ея начальниками въ Ливанѣ, и возстановила спокойствіе на основѣихъ, предложенныхъ ею великимъ державамъ. Въ означеннѣй потѣ посланники требуютъ, чтобы Ливанскіе Христіане не были почитаемы рабами; требованіе сіе основало на преимуществахъ тѣхъ Христіанъ, и на обязательствахъ въ ихъ пользу, привлѣтыхъ Портю въ 1840 году.

— Вѣдѣстіе предложеній австрійскаго, англійскаго и французскаго посланниковъ, Порта отправила въ Виранъ-Шекиръ предписаніе, чтобы съ Эмиромъ-Беширомъ обращались кротко. Г. Буркеней потребуетъ у Порты, отъ имени своего правительства, чтобы для ливанскихъ Маронитовъ назначенъ быль христіанскій князь изъ фамиліи Шекибовъ.

— Изъ Моссула получено здѣсь любопытное извѣстіе. Исправляющій должность французскаго консула, г-н Ботта, любитель ниневійскихъ памятниковъ древности, отправился въ горы Курдистана, съ цѣлію открыть пещеру, о которой носилось много слуховъ. Онъ не отыскалъ оной, но въ горахъ открылъ четыре барельефа высѣченныя въ скалѣ, которые, какъ кажется, относятся къ ассирийскимъ временамъ. На нихъ вѣтъ никакой надписи, но они изображаютъ процессію, щадущую на разныхъ животныхъ. Изображенія сихъ барельефовъ еще здѣсь не получены.

— На дняхъ выпущена въ обращеніе новая турецкая серебряная монета въ 2 піастра.

— На дняхъ скончался здѣсь Вселенскій Патріархъ Мелетій.

24 Декабря.

Вліяніе Решіда-Паша на Султана начинаетъ уже приносить плоды. Сегодня обнародованъ Султанскій фирмантъ, коимъ освобождены всѣ Албанцы, арестованные здѣсь за послѣднія смуты. Имъ дозволено возвратиться въ свое отчество, и кромѣ сего Султанъ приказалъ имъ выдать вс помошествованіе на дорогу. Число арестантовъ простидалось до 2,000, между коими находились многіе изъ лучшихъ фамилій. Амністія эта безъ сомнѣнія произведетъ хорошее вліяніе, не только въ Албании, но даже и на самыхъ възмутителей.

— Третьяго дня обнародованъ новый фирмантъ, коимъ воспрещено чиновникамъ принимать подарки. Въ случаѣ, если кто-либо будетъ уличенъ въ сей винѣ, то будетъ удаленъ отъ должности, изгнанъ изъ края, или, по мѣрѣ вины, и строже наказанъ.

ЕГИПЕТЪ.

Александрия, 8 Декабря.

Обнародовано постановленіе о введеніи въ Египтѣ гербовой бумаги. Всѣ го рода акты, документы, обязательства и проч., будутъ во всѣхъ присутственныхъ и судебныхъ мѣстахъ составляемы на гербовой бумагѣ.

— Евангелическій епископъ въ Іерусалимѣ, Александръ, на пути изъ Іерусалима въ Каиръ, скоро-постижно скончался ночью, съ 22 на 23 с. м. въ селеніи Бабашъ, лежащемъ меуду Эль-Аришемъ и Каиромъ, гдѣ и погребенъ третьяго дня. Назначеніе нового епископа зависитъ теперь отъ Короля Пруссіаго; по этому германскіе протестанты въ Іерусалимѣ ожидаютъ улучшенія своего положенія, такъ какъ доселѣ терпѣли они разныя стѣсненія со стороны англиканской церкви.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ф. Гликсберга — Печ. позвол. 15-го Января 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.

teraz każe, a później za bez cen prawie prenumerować go będzie można. Całą politykę Jenerała Narvaez wystawia ten dziennik w najgorszym świetle.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol 17 grudnia.

Wezoraj, reprezentanci wielkich mocarstw zebrali siem u Posla angielskiego. Internuncius z Austriacki zakomunikowal im depesze od swego dworu; poecim ułożono na te zborową z wezwaniem Porty, aby o ile možna, spłoształa błędy popełnione w Libanie przez władze Turcickie: cywilne i wojskowe, i przywróciła pokój, na zasadach planu, podanego przez Turcję wielkim mocarstwom. W nocie tej zawarta jest protestacja przeciw uwazaniu Chrześcian Libanu za Rajasów, a żadanie to zasadza się na przywilejach tychże Chrześcian, oraz na obietnicach, danych przez Portę 1840 roku.

— Na skutek reklamy Posła austriackiego, angielskiego i francuskiego, Porta postała do Wiran Szekir rozmazy, aby się łagodniej obchodziło z Emirem-Beszir. P. Bourgueney ma wkrótce zażądać od Porty, w imieniu rządu swego, aby dla Maronitów w Libanie mianowany został Xiąże chrześcijański z famili Szahabów.

— Z Mossulu otrzymano tu ciekawą wiadomość. Zaistępca pana Botta. Konsula francuskiego, pobudzony sławą odkryte w Niniwie, udał się w góry Kurdistana, chcąc odkryć grotę, o której wiele krażyto wieści. Nie znalazł jedy wprawdzie, ale wysoko w górach odkrył cztery płaskorzeźby, które wykute w skale, zdają się pochodzić z czasów assyryjskich. Niema na nich żadnego napisu, ale przedstawiają processje ludzi jadących na różnych zwierzętach. Rysunki tych płaskorzeźb jeszcze tu nie nadeszły.

— W tych czasach puszczeno w obieg nową turecką monetę srebrną wartości 2 piastrów.

— W tych dniaх umarł tu Grecki patryarcha Meletios.

Dni 21 grudnia.

Wpływ Reszyda Baszy na Sultana zaczyna już przynosić owoce. Dzisiaj ogłoszono firman Sultaniski, uwalniający wszystkich Albanięków uwięzionych tutaj za ostatnie powstanie. Otrzymali oni pozwolenie wrócenia do swoego kraju, a oprócz tego Sultan rozdał im wsparcie na drogę. Liczba ich dochodziła do 2.000, a między nimi było wielu znakomit ch rodzin. Amnestia ta wywarza zapewne pomyslny wpływ nie tylko w Albanii, ale nawet na samych powstańców.

— Onegdaj ogłoszono inny firman, zabraniający najsurowiej urzędnikom brania podarunków. W przypadku dowiedzenia przedajności urzędnika, ten ma być oddalony ze służby, wygnany z kraju, a nawet w miarę winy, surowiej jeszcze ukarany.

Egipt.

Alexandria, 8 grudnia.

Ogłoszono rozporządzenie Wice-Króla zaprowadzające w Egipcie używanie papieru stempelowego. Wszelkie akta, kwity i tym podobne dokumenty, od adwokatów wszystkich władz rządowych produkowane były mają na papierze stempelowym.

— Ewangelicki Biskup Jerozolimski, Alexander, znajdując się w podróży z Jerozolimy do Kairu, umarł nagle w nocy, z 22-go na 23-ci listopada, w wiosce Babesz, położonej między El-Arisz a Kairem. Ciało zmarłego przeniesione zostało do Kairu, i tamże onegdaj pochowanie. Teraz z kolei, nominacja nowego Biskupa zależy będzie od Króla Jego M. i Pruskiego, przez co połepią się położenie protestantów niemieckich w Jerozolimie, którzy dotąd musieli walczyć z wszelkiego rodzaju trudnościami, jakie im czynił kościół Anglikański.